

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Idé intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok 5 levelek vissza nem adtnak. Bőrszentelt levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 ft. — Félévre 5 ft. — Negyedévre 2 ft 50 kr. — Egy óra 1 ft.

HIJDETÉSI DÍJ:

Orbánhoz postán egyszeri bejelentésért 5 kr. — Helygődj minden hirdetésért külön 20 kr. — Nélkül 4 házból postaköltséget 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Rózsater, Kardos-ház, 16. szám.

Idé küldendők az előzetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és ahirdetmények.

Tizedik évfolyamába lép most a „DEBRECZENI ELLENŐR” s e t i v é v alatt folyton gyarapodva, erősödve, kitünő szellemi erők által támogatva s szilárd gyökereit verve a nagy közönség bizalmában, ma már tekintélyes helyet foglal el a magyar hírlapok sorában.

Egy évtized képezi múltját, mely alatt a közönség tántoríthatlan buzgalommal igyekezett azt nagyrabecsült pártfogásával emelni; — és e pártfogás bátorította a lap alatt írott szerkesztőjét arra, hogy tulajdonába vegye azt, s két szerez erővel igyekezék annak felvirágozását előmozdítani.

A legtisztább magyar nemzeti politika az, melyet lapunk követ, oly politika, melynek a magyar szellem terjesztése s a magyar állam megerősítése végszélja, de mely soha sem lép le a higgadság ösvényéről s a béke és egyetértés, a megfontolás és mérséklet igéit hirdeti, kifelé, befelé egyaránt.

Soha sem engedjük magunkat pártszenvédélytől elragadtatni s a fegyver, melylyel elveinkért küzdünk, mindig olyan, mely az irodalom méltóságához illik. Tiszta és elfogulatlan tájékozást akarunk adni az olvasónak hazánk és a nagy világ ügyeiről. Valódi szabadelvű szellem vezérli tollunkat s minden téren a józan haladás eszméit szolgáljuk.

Ez a „DEBRECZENI ELLENŐR” irányja, mely csábító, szemképrázató üres jelszavak helyett a nemzet felvirágozásának egyedül biztos, lassu utján igyekszik teljességéig képest előmozdítani a haza javát s arra buzdítani, lelkesíteni olvasóit.

Vezércikkjeink első rendű írók tollaiból folynak. Tárcainkra kiváló gondot fordítunk s igyekszünk azt mindig érdekes olvasmányokkal válogatott regényekkel, beszélyekkel ellátni.

TÖVÖLGYI TITUSZ kitünő regényíróknak lapunk tárczájában már folyó: „Egy asszony, a kinek bogara van” című hatásos regényéből külön levonatot készítettünk, hogy új előfizetőinknek a regény már megjelent részét is átadhassuk.

Lapunk minden rovatánál az a törekvésünk, hogy mind a bel-, mind a külföldi eseményekből a legérdekesebbet s a legfontosabbat válogassuk ki olvasóink számára, kik lapunkban mindazt feltalálhatják, a mit a kétszerte drágább fővárosi lapokban találnak.

Azonfelül, mint a magyar alföld legjelentékenyebb városának közlönye, közvetlenül szolgál lapunk Debreczen és a vidék közt. Gyors és pontos tudósítást hozunk mindarról, a mi Debreczen város polgárait s a szomszéd megyék lakosságát különösen érdekli. A városi és megyei közügyek figyelmünk egyik fő tárgyát képezik.

Távirati összeköttetéseink folytán minden fontosabb hírt a fővárosi lapokkal egyidejűleg közölhetünk, az országgyűlési tudósításokat pedig rövid távirati alakban már a tárgyalás napján — és így minden fővárosi lapot megelőzőleg — hozzuk.

Ajánljuk tehát lapunkat, mely a **vasárnap és péntek kivételével naponként megjelenik**, mindazok szives figyelmébe, kik egy olcsó és népszerű modorban összeállított lapot óhajtanak.

Előfizetési ára:

Egész évre	10 ft — kr.
Fel évre	5 ft — kr.
Negyed évre	2 ft 50 kr.
Egy óra	1 ft — kr.

Előfizetési helyben: a kiadóhivatalban Rózsater Kardosház 16-ik szám, továbbá **Telegdy K. Lajos** és ifj. **Csáthy Károly** urak könyvkereskedéseikben s vidéken postautalványval minden postahivatalnál.

VÉRTESEI ARNOLD

a „D. E.” szerkesztője és kiadója.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Egy asszony, a kinek bogara van.

Regény.

Írta: **Tövölgyi Titusz.**

(8-ik folytatás.)

— Lélekzetem megállt, s a világtól való bucsuét érzelmei közt — rendkívüli fájdalom ragadott meg, — ismét nőmre és gyermekemre gondoltam, kiket mégis irtóztató lett volna elhagynom s a második pillanatban már a halálfelelem kínjának martaléka valék; a süppedés pedig, a rendes halál fel lábál ismét csak megállapodott. — Hah! — Egy erőfeszítés, három negy ugrás és kiút voltam a szárazon. A meghalástól pedig minden kedvem elment. — Itt hagyni őket? — Nem! — Gondolkozni kezdtem tehát azon, nem lehetnek-e valami utat és módot arra, hogy az elvesztett pénzt, mielőtt nyomára jönnék, össze csináljam. Van egy pár barátom, kik jó módúak, ezek talán megkönnyítenék egy család apján. — Ezen barátok közt legelőször Pikhász jutott eszembe.

Amint a főhadnagy e nevet kimondta, nagy figyelemmel tekintett nejére, ki e név említésére hihetőleg nem levén elkészülve, ijedten kapta fel fejét, oltázkodást abban hagyva, nyugtalan tekintettel nézett férjére, kinek ajka keserű mosolytól vonaglott.

— Talán kegyedet is meglepi e név, — szólt néhány pillanat múlva Bertaház, ki ha a Benes nejéhez nem hasonló meglepetést és nyugtalanosságot árukt el, a név említésének

hatása, látható volt rajta. — Ah pardon! — hiszen kegyed is szép nő és nőm barátója, kiáltott föl a férj éles gunyval, mely a vért a Szerecsenné arcába kergette.

— Ön téved uram, — válaszolá remegve. — Kérem! — kérem! — szabadszók a főhadnagy udvariasan, — a világról semmi czélzás, semmi czélzás. — Remélem senkit sem sértünk meg azzal, — ha szépnek mondjuk, — valamint nem szégyen talán a Benesné barátsága sem. — Kérlek szeretett Viola urnó, méltózzással oltázkodásod folytatni, az alatt én is elbeszélésem végére érek.

A Pikhász nevének említése óta azonban Viola bár mennyire küzdött is magával, egészen ki volt véve sodrából, s lázas izgatottságot remegő kezei, alig bírták a szolgálatot, a Mari behívására pedig épen nem tartá czél-szerűnek az időt.

Benes folytatá: — Amily hirtelen jött e gondolatom, oly sebesek lettek lépteim. A nádaszt süppedékes rétségén keresztül gázolva, mintha egy halálcsoport csontkezei nyulkálnának utánam, s akarnak visszatérni a menekülő prédát, — kétségbeesett aggyal s rémálmot dobogó szívvel nyomultam a város felé. Még elég homályos volt ahoz, hogy a járókelők tekintete elől kinezememet befedje, s a Pikhász lakásáig fedzettel szolgáljon. — Persze tisztelt barátom aludt még, midőn inasát kizörgtettem s őt az ajtóból feleltesszítva, az előszobán keresztül a Pikhász nappali szobájába léptem. Az asztalon gyertya égett, hihetőleg azért, hogy ki szobatisztogatáshoz még gyér világosságot pótolja.

Költsd fel uradat, — parancsolam az

Ki a mi barátunk?

(T.) Ugy látszik, bizonyos urak még most is a török demonstrációk idejéről álmodoznak s szájukban van a muszkaszövetség azon hatásának ize, mely akkoriban olyan nagyon jól fogott a kormány ellen. Csakhogy rágalom volt akkor is, rágalom akar, avagy akarna lenni most is, pedig már ugy látszik, hogy »mindig pap sajtónak tartván egyérmelyek az eféleket, a ráfogást már kísértgetni kezdik. Pedig hát a Tisza-politika nem juttatta még az országot abba a stádiumba, hogy a magyar koronát a Romanow dinasztia valamelyik tagjának felajánlni kellett volna, sem pedig Ljubibratics nem írt Tiszához leveleket, sem semmiféle jel nem árulta még el, hogy Tisza az oroszhoz közeledni akart volna, avagy hogy Tiszához ama részről, akárki is, közeledni mert volna. Hanem igenis, egy orosz szövetség rosz hangzása és népszerűtlensége vitte arra a lovagiasság és tisztesség fegyvereit félre tevő azon párt-embereket, kik hogy ezt a gyanut Tiszára kenhessék, a rágalmazás csunya eszközétől sem irtóztak. Pedig mondom, ha gyanuk foroghat fen valahol, — avagy foroghatna, — már csak inkább ott lenne annak helye, a hol az az elv képezi a lobogót még ma is, mely 1849-ben a Habsburg-Lötheringeni házat a Romanow házzal akarta kieserélni, s a mely párt magatartása bátorságot adott Ljubibraticsnak, hogy hozzá folyamodjék.

Ez különben gyanúsítás nem akar lenni, hanem a gyanúsítás visszautasításához sokkal jogosabb fegyver akar lenni, mint a milyen az a gyanúsítás, mely a Tisza-kormányra minden alap és apropos nélkül kenetett. De még az sem akar gyanúsítás lenni, a mit most itt hozunk, s a mit, ha a szélsőbal hozhatna föl ellenünk, aligha nem a legnagyobb jelentőség magaslátára srófolná föl s hibetöleg ki is szakmányolná, holott mi, csak ugy odavetöleg hozzuk fel.

A most bezárt országgyűlési ülészek legutóbbi ülése alkalmával ugyanis, Csanády Sándor is akart adni valamit az ő hű választóinak »Krisztkindibe«, hát egy olyan dinasztia ellenes formédevényt zuhintozott a ház nyaka közé, hogy a ki azt hallotta, alig-alig hinné el, hogy míg ez a király magyar király nem volt, hanem abszolút

fejedelem volt, és a mikor t. i. a nemzet még nem szerette, hát Csanády akkor szerette legjobban. Mikor a nemzet jobbait minden hódolatnyilvánítástól vonakodtak, Csanády akkor találta helyén valónak az ő hódolatát bemutatni. A mint azonban a fejedelem alkotmányos uralkodóvá kenetett, a Csanády hazafias érzelmei levetkőzték a rokonszenvet, s minél inkább hódol neki most már a magyar nemzet öszinte szeretete, annál inkább nem hódolna neki Csanády Sándor, ki ugy látszik, kedvét találja abban, ha a nemzet érzelmeivel ellentétben lehet. Mondom tehát, hogy mikor Csanády e legutóbbi ülészek alatt ezeket mondá: »Inkább szeretném látni azt, hogy egy vihar levigye az osztrák császári koronát a magyar király fejére, akkor ugyan csak a szélsőbalról ezen kiáltások hangoztak fel mellette: »Meg lesz nem sokára. Jön a muszka!«

Hát ha merjük kérdezni kérem szépen, miféle felkiáltások voltak ezek? És hova akartak czélezni tulajdonképen? Kellene ahoz még csak rosz akarat is, hogy aféle magyarázatot adjunk e felkiáltásnak, nem is magyarázatot, hanem értelmet, hogy: a szélsőbal az ő kormányra juthatási czéljának tekintetéből, nemcsak hogy kész lenne elfogadni a muszka segítségét, hanem imé, örömmel hivatkozik reá és fenyegeti vele a Tisza-kormányt. »Ne féljétek! Jön a muszka!« Es mintha azt akarnák mondani e felkiáltással: »Akkor pedig mi leszünk az urak!« Hát kérem szépen, a mely pártion ilyen felkiáltások történek, az ne gyanúsítson bennünket orosz szövetséggel, mert ha gyanúsításokból akarunk hasznot húzni, akkor mi kerekedhetünk felülre. Nehogy tehát azt méltóztassanak gondolni, hogy a mit itt irtunk, gyanúsítási szándékból irtuk, ezenel kifejezzük: miszerint távolról sem hiszszük, hogy a szélsőbal az orosz iránt csak egy mákszemnyi rokonszenvet is érezne, valamint nem hiszszük azt egyetlenegy magyarról sem. Mi az idealismuszig szabadságszerető nép vagyunk, s nemcsak hogy rokonszenvet nem érezhetünk egy olyan uralom iránt, mint az oroszé, de irtózzunk tőle, pártkülönbség nélkül.

Tegye meg tehát a szélsőbali sajtó is azt a hazafias és méltányos barátságot, hogy akkor, mikor bizonyos politikai czélekből

Viola, kinek hihetőleg fogalma sem volt arról, hogy az emberi lelek mily változásokon mehet át, avagy mily alakot ölthet, egy pillanat befolyása alatt, azt gondolhatta férje föl, hogy a ragaszkodás és engedékenység s a neje kedvét mindenben keresni akaró vagy s teljesíteni kívánó akarat, már magából férje természetéből folyó tulajdonság és nem más, — kezdé tehát fel sem venni, az az hogy kezdé eszközül használni a végső erőfeszítésig, és megszokta, hogy a mit akar, az teljesítve legyen. A szeretet, mely barátságát változtatja az országot, Benes, neje kívánságának, megszerezhető örömeinek szolgáljává tette. Egy kis kedvetlenség, néhány csep köny és a férj tette, amit tehetett, sőt amit nem tehetett is.

Violának szokása volt, — ha Benes például nem ugy beszélt amint ő kívánta, — ki-menni a szobából. Es a férj utána ment, megragadta kezét, s visszavonta őt gyengéden: — »Kedvesem, ne haragudjál.«

Nem első eset volt ez, hogy leverten, vagy kedélydultan jött haza, s a helyett hogy ő tett volna szemrehányást nejeinek, rendszeren ő kapta ki azt, vagy ha mégis szólni mert, avagy beszélni kezdett valamit, ami szemrehányás volt tekinthető, — Viola ott hagyta őt a faképnél.

Miért ne tehetne volna tehát most is? Csakhogy az ember, ki előtte állt, nem a gyengéd férj volt többé, hanem a bíró, kit annál kevésbé lehetett kijátszani, mert a bünség egész lelkületét tanulni ismeré, — habár csak néhány óra óta, mely rövid idő azonban elég volt arra, hogy világosságánál áttekinthesse a sötét lelkiismeret minden zugát. »Aztán mehet amerre tejszik, — e szá-

azzal akarnának bennünket eláztatni a német nemzet és kormány előtt egyneműek, hogy mi a oroszokkal kacérkodunk, és nem vagyunk Németország megbízható szövetségese, — tehát ne szegődjék ő is ezen de-nuncziások társaságába, — mert ez már nem pártkérdés, — hanem az összes hazai érdekek közteli, hogy az ily gyanúsításokat egyhangúlag utasítsa vissza az egész magyar sajtó, s ne ingerelje ellenünk azt a hatalmat ő maga is, melynek pedig, amint tudom, pártkülönbség nélkül a legigazabb és leghűbb szövetségesei akarunk lenni.

Van nekünk a külügyi kérdéseknél ellenségünk úgy is elől; a köztünk és Németország között uralgó barátság viszonyát nem egy hatalom nézi irigyszemmel, s nem egy hatalom igyekezik felbontani. Ne játszóék tehát ezen ellenségek kezére magának a magyar sajtónak egy része is, és minden-esetre megfontolandó dolog, hogy a belügyi pártoskodás a külügyre ne vigyük át, mert az nagyon végzetes játék lehetne.

Hiszen éppen a kölni újságból láthatjuk hogy menyire nem felejtette el a német diplomácia; hogy t. i. a francia porosz háború alatt a francia mellett nyilatkozott a magyarság rokonszenvének nagyobb aránya. És a nélkül, hogy megdönnék az akkori okot, rá akarják fogni ama régi, megmagyarázható ellenségeinek a mai napra is ellenszenvet a németiség iránt, hogy t. i. a német nemzetben viszont ellenszenvet keltsenek irántunk. A machinációk ezen gyártelepét nem ismerjük ugyan, de azt mindenesetre sejtethetjük, hogy akik ezt teszik, azok barátaink nem lehetnek, s ime a magyar ellen-zéki sajtó mégis ezeket kontráz. Hát miért teszi azt? Miért kell neki a kölni újságból meríteni tudósítást a mi érzelmeinkről, tudva tudván itt a helyszínén, hogy egy olyan magyar ember sínes most, ki a német nemzetben, mint szövetségünkben, ne igazi barátját látna.

Mikor volt a porosz francia háború? Akkor még a magyar nemzet szíve a Bach és Schmerling korszak okozta sebekről sajgott, s mert azt a rendszert németnek tekintette, általános ellen-szenvezett ezen elnevezéssel és az elnevezés viselőivel s mert soha sem volt a nagy és művelt, éretnyekben gazdag, s bennünket nem is bántó német nemzetnek speciális ellensége, csak is az említett körülménynek tulajdonítható az a rokonszeny, mely a francia mellett nyilatkozott. Aztán bizony nem mondom, egy némelyek azt is hihették, hogy ha ez a nemzet egyesül, hódító politikát fog követni. Hanem, a mióta megvagyunk róla győződve hogy ez nem áll, és hogy Németország nem csak hogy nem ellenségünk, de szövetségünk is: senkit a földkerekségben nem tartunk magunkhoz közelebb állónak mint a német nemzetet, Bismarck herczegnek pedig egyéni bálulói vagyunk.

És miután azt hiszem, hogy e sorok-al az összes magyar sajtó nézetét tolmácsolom, talán nem fogják rossz néven venni azt a gyengéd figyelmeztetést hogy: ne vigyük át a pártoskodás a külügyekre, mert ott már nem csak a kormányt ár-tunk, hanem a hazának is, már pedig hogy

magyar ember tudja akarjon ártani hazájának: az hihetetlen.

Hát ha már pártos nemzet levén, a pártoskodás vértünkben van, ám pártoskodjunk itthon, de hogy a kormánynak akarván kellemetlenséget csinálni, a hazának ártunk vele, és ellenségeink kezére játszunk, — azt ne tegyük.

— A honvédség köréből. Ő felsége Görgei Kornél és Fejérvári Géza tábornokokat a tábornagyokká nevezte ki.

— Láng Lajos, Pápa város országos képviselője, szombaton Páparára érkezett, hogy lemondását személyesen tudassa választóival. Az érkező képviselőt a vasutnál a város előkelőségei fogadták. — Láng Lajos a város háza nagytermében nagyszámú választóközönség előtt tartá meg beszédét, mire Kiss László a választók megbízásából újra felkérte Lángot a jelöltség elfogadására. Láng nagy lelkesedés közt újra kiküldetett képviselőjelöltté; a kijelölésben nagy számban vettek részt az ellen-zékiek is. Megválasztatása minden kétséget kizár. A választás már január hó 8-án lesz.

Egy angol lap Tisza nyilatkozatáról.

A „Times“ vezércikkben foglalkozik Tisza Kálmán miniszterelnöknek Ugron Gábor multkorú interpellációjára adott válaszával. E vezércikkből a következő érdekesebb részleteket emeljük ki: Időről- időre — kezdi a cikk — különösen midőn királyi vagy fejedelmi sarak, vagy pedig magasabb diplomáciai méltóságok valamely okból nagyobb utra kelnek, mindjárt bő alkalma nyílik a mende mondának, hogy fontos arccsal beszéljen közeledő háborúkról vagy czélba vett szövetségekről. Az ily mende-mondák igen gyakran pusztá tözdespekulációra vihetők vissza; de azért mégis kötelesség a tényekkel való szembeállítás által visszavezetni azokat tulajdonképeni alapjukra.

Tisza Kálmán miniszterelnök a magyar alsóházban egy szélsőbéli képviselő interpellációjára adott válaszában oda nyilatkozott, hogy az internacionális szövetségekre vonatkozó hírek „részben tulzottak, részben a-patalanok.“

Nem nehéz kitalálni a sok üres szalma közt rejlő igazságszemet Gier s orosz miniszterelnök meglátogatása a kontinens főbb udvarait, Varzinban Bismarck herczeggel is értekezett, s most Olaszországból hazatérteben Bécsen keresztül veszi útját. De közreműködték még más körülmények is, a mennyiben az orosz czári család egyik panszlávista és anti-germán tagja igen előzékenyen fogadtattott Bécsben, míg másrészt Herbert gróf, Bismarck fia, nemrég szintén meglátogatta az osztrák fővárost. Ezek ugyan magukban véve nem valami nagy dolgok, de a hir azokká fujta fel s remes vészfelhőket vél látni a politikai láthatáron. Egyrészt azt állítják, hogy Oroszország halálós csapást készül mérni Németországra, másrészt pedig Ausztria-Magyarországot, („osztrák-magyar királyságnak“ nevezi az angol) feltik az anyaglábu kölösszűstől.

Magától értetődik, hogy e két hir közül legfeljebb csak egy lehetne való, mert még a legveresebb panszlavista sem merne arra gondolni, hogy amaz ország, mely 1877-beu csak oly lassan s anyyi nehézség után tudott boldogulni Törökországgal, most egyszerre sikeres hadjáratot viselhesen Ausztria és Németország ellen. Különben, hogy az érdeklők körök mily kevés fontosságot tulajdonítanak a szállongó híreknek, mutatja az, hogy Moltke tábornok nem tart szükségének rendkívüli elővigyázatot az orosz német határon, s az osztrák-magyar vezérkar, bár ez nem áll Moltkéből, mégis szint oly nyugodtan viseli magát Galicia felől.

— szolt tehát kérdő tekintettel fordulva Benes felé, — majd fogok találni más alkalmat, hogy jövetelem czélját kegyed megtudhassa. Benes zavart tekintete, melylyel a beszélő hölgyet bámulá, elég bizonyítéka volt annak, hogy szavaiból egy betűt sem értett meg, amiért is ujjal a székre mutatva kérte őt, hogy foglaljon helyet.

Berta végre, a kényszerűségnek engedve, Violával szemben, — akarattal választva így, avagy véletlenül, — helyet foglalt. A főhadnagy most az ajtóhoz lépett, azt bezárta, s a kulcsot zsebebe rejté, mely tett nem minden hatás nélküli volt, s míg Viola halványabb lón, Berta is kellemetlenül kezdé érezni a helyzetet.

— Hol is hagytam csak el? — kérde mindkét kezével dörzsolóve homlokát. — Elmondtam már hogy Pikhászhoz mentem? — Igen igen. Már a levelet is szoltam valamit. És mondtam, hogy a levél nőmnek volt czimveze? — Viola mereven ült, Berta azonban, nehogy a további gondolkodás, vagy ismétlés által hosszabbra nyuljek a jelenet, fejével igent intett.

— Nos persze! — kiáltá erre a főhadnagy, — tehát nagyon természetesen fogják találni, hogy a levelet feltörtem és elolvastam. — Csep hiba volt, hogy szét nem téptem, a szobában mindent össze nem törtem, hogy aztán a Pikhászhoz vezető ajtó betörve, őt darabokra vágjaljam. — Szerencsére az inas viszatért, s ijedten tekintgetvén jobbra-balra, valamint keresni látszik. — Nem volt egy level az asztalon? —

Majd áttérve a német-osztrák-magyar szövetségre a terjeszkedő Oroszország ellen, a „Times“ igen természetesnek találja e szövetséget. Az osztrák-magyar monarchia két leghatalmasabb tényezőjé — ugymond — a németet és a magyart úgy érdekel mint érdelem ösztönzik szembezállni Oroszország terjeszkedésével, mely ő ő sorban Csehország és Galicia szláv lakosságának elnyelésére vágyódik. A Német- és Ausztria-Magyarország közötti káros hatalmasabb alapokon nyugszik, mint a fondorkodó diplomácia s most, midőn már elmosódtak Olmütz és Sadowa sötét emlékei, nincs többé mit tartani a két állam közt netán felmerülhető feltekenységétől vagy keserűségétől.

Végre abszurdumnak mondja a „Times“ Oroszország bevonását e szövetségbe és úgy levén meggyőződve, hogy Oroszország még most is sinji a Törökország ellen viselt háborút, Francia- és Oroszország kombinált támadását Németország és Ausztria-Magyarország ellen csak rendkívüli európai konvulziók esetére tartja lehetségesnek.

A debreczeni képtárlat.

A megnyitási ünnepély lefolyása után harmadnapra, tehát karácsony első napján tényleg is megnyitották a képtárlat. Aképek elkésett megérkezése roppant zavart idézett elő a rendezők között, kik minden igyekezetükkel azon voltak, hogy a közönség várakozásainak megfeleljenek. — És hogy a kiállítás hétfőn reggelre megnyitott, az is egyedül a rendezők tul-buzgalmanak köszönhető, mert ők az ünnep daczára, egész éjjel át, másnap reggelig fáradtoztak a tárlat berendezésével. Fáradságukat teljes siker koronázta, a város háza homlokzatán megjelent a lobogó, a közönség sietett a kiállításba, s midőn belépett, a szép látvány, melyet a terem s a tarka csabítón köszöntő képek, kellemes meglepetést szűlték.

A kiállítás terjedelmebb ösmertetését feladatunknak tartjuk, s azt közelebb meg is kezdjük, add'ig is megemlítjük, hogy a képek száma meghaladja a 120-at, s tegnap egy új szállítmány is érkezett a képzőművészeti csarnokból, melyek a kiállítást nagyban emelik. Megemlíthetjük ismertetésünk bevezetéseképen, hogy legnagyobb tetszésre találunk Thán, Meszöly, Ligeti, Konek, Spányi, Molnár, Margittai és Mesterházy festményei. Élénken díszíti a tárlatot Kis György kitünő szobrászunk „Lökötő“ és „Csirkéfogó“ terrakottája. — Mindkettő csinos darab s a meghatározott 50—50 frt nem is nagy ár érte.

A tárlatot ahhoz képest, hogy annak megnyitása későn jutott a közönség tudomására, elég számú közönség látogatja. Tegnap és tegnapelőtt több mint 300 látogatója volt. Az első vásárlást Márk Endre üggyvéd ur tette, ki Konek Ida egy „Tátrai típus“-át vette meg. Ohajtható volna, hogy a nemes példát sokan kövessék. Büszkek lennénk rá, ha a műpártolás tekintetében városunk most is az első helyet vívna ki.

A sorsjáték, mely elé a város közönsége oly általános érdeklődéssel tekintett, — nem fog rendeztetni, miután arra a szükséges előleges engedély nem kéretett ki. Így tehát most már még inkább ohajtható, hogy a képek egyes családok által minél számosabb vásárlásnak örvendjenek.

kérdé tőlem, s azt hiszem, amint rám tekintett, elég felelet volt kinézésem, mert egyszerre elveszté lelelkijét, s hirtelenében nem tudván kigondolni, hogy mihez fogjon, remegni kezdett.

— És miért volt a levél az asztalon? — kiáltám sebesen hozzá lépve, ne merészed tagadni gazember.

— Kérem, — rebegé az inas, nekem teljesítenem kell, amit parancsoltak.

— És mit parancsoltak? Igazat beszélj.

— Hogy jókor reggel vigyem el. — Nem tudom mi van benne. Reám ne tessék haragudni.

— Mondtad uradnak hogy itt vagyok.

— Igenis mondtam.

— És?

— Es uram azt kérdezte, hova tettem a levelet? Hogy azonnal adjam neki vissza.

— Jól van, — mondam, — velem fogsz jönni, ismét megkopogtatod az ajtót és jelented, hogy a levelet akarod beadni. A fizkö nem mert parancsoknak ellenszegülni, s ezen az uton jutottam be Pikhászhoz, az inas előtt belépve az ajtón és zsebeembé téve a levelet. Pikhász hálóköntösben állt előttem, tökéletesen remült állapotban. Arca fehér volt, mint sima koponyája, s két kezét védelemre tartva, alig bírt lábain állni. — En az ablakhoz mentem, hogy ott is elálljam előtte az utat, per-se hogy magam sem tudtam meg akkor, mit fogok cselekedni.

— Minek köszönhetem a szerencsét ily korán? — hebegé az akasztófaravaló, tekintetével folytonosan jobb kezemet vigyázva, mely amint észrevettem, önkénytelenül, károm mar-

Azon új képek között, melyekkel a kiállítás szaporodott, több igen érdekes van. Ilyen első sorban Mesterházy Kálmán egy tájképe, mely 160 frtra van becsülve; ezt a fiatal festőművész — daczára betegeskedésének — Debreczenben tartózkodása alatt festette: Ilyen továbbá Peske és Géza „Imádkozó barátja“, Eisenhuth „Temetőben“ című festménye. Végül általános előismerés mellett nézik Kovács helybeli ifju festőművész „a szalt szőlőfűt“-jeit, melyet Konti alkapitány ur állított ki, mint e képek ma gántulajdonosa. Kovács szép reményekre jogosító tehetség, ki ha tehetségével szorgalom és igyekezetben is lépést halad, még sokra viheti.

Sokan kérdezik a látogatók közül, hogy ki az a szép kis szöke menyecske a ki a tárlat pénztárában a belépti jegyeket árusítja el. A kíváncsiak kielégítésére tudatjuk, hogy az a kis menyecske a főrendező Huter a Béla kedves neje, ki önfeláldozólag vállalkozott a pénztárnokság hálátlan szerepére.

Gróf Zichy Jenő ur, mint a kiállítás elnöke újabbban azt a tervét tudatta, hogy a jövő hó 6-án érkezik városunkba. A megérkezése alkalmára tervezett ünnepélyességek tehát akkor fognak megtartatni. A tárlat egyebiránt a jövő hó közepéig illetőleg vásár utánig nyitva marad. A vásár alkalmából ide seregülő idegenek bizonynyal kapni fognak az alkalmon, hogy a tárlatot, — vidéki városban ritka látványt, — megszemlélhessék.

A hajdumegyei gazdasági egyesület közgyűlése.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium, a közzgazdaság emelése körül kifejtett és minden honpolgár, de kiváltképen a gazdaközönség haláját méltán kiérdemlő üdvös munkásságához egy újabb támaszt nyert a Hajdumegyében ujonan alakult gazdasági egyeslet által.

Hazánknak, mint jobbadán termelő országnak, közzgazdasága emelése a legnagyobb erőfeszítést kell kifejtetni a haladás és verseny jelen korszakában, hogy a már gyorsan előre haladó külföld által hátrébe ne szoríttassék. Ez pedig csak akkor válik lehetővé, ha az állampolgárok a hon és saját jólétök érdekében testvériesen egyesülve, férfias kitartással sorakoznak s e tekintetben minden lehető elkövető kormány támogatására, mivel az magára hagyatva, minden erőfeszítése daczára sem lesz képes a kívánt eredményt kivívni és az államnak erre nézve hozott tekintélyes áldozatai sárba dobottakká válnak.

Hazafii örömmel üdvözöljük azért az ujonan alakult gazdasági egyesletet és annak létrehozatalát előmozdító s a közelímerést kiérdemlő férfiakat.

Ez uttal ismételen és örömmel látjuk megcsufolva Hajdumegye hazafias közönsége által, azon elszomorító súlyos vádat hogy a közügyek iránti érdeklődés vármegyénkben elhullóban van. — Adja az ég hogy Hajdu vármegye ezen tisztá és romlatlan magyarság fés ke, úgy szemléileg mint anyagilag megszilárdulva gypontját képezze az egész határra kisugárzó általános jólétnek és nemzeti köz-művelődésnek.

Az egyeslet végleges megalakulása, alapszabályai felsőbb meg erősítése után, az ünnep-előtti napokban történt a megye székházánál az egyeslet majd 200 tagjának érdeklődése mellett.

Ez alkalommal Zichy Géza gróf mint a megye közönsége által a gazdasági egyeslet szer-

kolatát szorítá, s ily helyzetben talán még ijesz-tőbb voltam, mint amilyen akartam lenni. — Nem tudtam, hogy kérdésére mit feleljek, mondtam ami számra jött. — Van szerencsém jelenteni, hogy nem haltam meg, — mondam. Ami felett örömet fejezte ki. — Magam is igen örülök rajta hogy élek, — válaszoltam, s ha nem lennék terhére, tehát még tovább is megmaradnék az élet szolgálatában. — Ő mondá, hogy a világról sem leszek terhére. — Annál inkább nem akarok pedig meghalni, — fejezém ki előtte, mert úgy látom, hogy nőmnek életemmel most már nem leszek utjában, miután Pikhász urban igen hü barátját fedeztem föl. — A gazember belátván, hogy nem tagadhat semmit, — bocsánatot kért ezen vonzalmáért, melyet önkénytelennek jelentett ki. — Semmim kifogásom ellene, — mondam, de miután a gyermekeknek atyára szükségük talál lenni, hamár az atyát nem is, őket meg kell mentenem az elveszés örvényétől, legyen tehát szives Pikhász ur, és tizennegy nap visszafizetés kötelezettsége mellett tegye le az ezer forintot, mely a reámbizott összegből hiányzik. — És ha tizennegy nap múlva nem fizetnem vissza — kérde ő. — Akkor főbe lövöm magamat, — válaszoltam. Ő ezt nem tartván visszafizetésnek, károm önkénytelenül megcsordult, s öt perczel később, az ezres forinttal kezében, — távozek.

— Az ön jelleméhez illő tett, — szolt Viola, mely megjegyzés után halotti csend következett.

(Folyt. köv.)

vezésére dett szav Gáspár u alispánján viselőinek fényes er és támog A k népszerűségi tagj ügyekért föld előtt hálás kö minden és oszta jegyzőkn gróf erd pelda gyv Ezt

déssel ké tisztáság nyilvános szeket el sítván az lehető le dításáról. Alel ma a me kormányz tek. Vesz ban a m laltatásó okul a k ujuló ké meg, hog kézséggy megyéni szinvaló tét meg

Az Lukács I tak meg, demik r A v tatott ö Elek, Kó Ignác, G vos Géz Zilinszky ifj. Vány István, K Meyhérv

A l vánk a Két nak a este nép „Toborz valami k nyelvezet helyen az időkben haboru u mutatva, főbb nap első nap volt. —

A s vel, ismő ban nem előtte va nek enge Vilma k volt a s tündőn s Dancz N tárnak.

„A lesz nálu toborzás, műve, d népszín Teg színműve kel és tá

A s este a s játszóttal Folté kítottak ságát ad ban renc s így mi től be s ha idő e

— tisztelet miatt ez felfügges országgy Alkotmá szerből és a k legyenek folyó n a p j á v e n d e s t é l alkalmat ott meg érintkező létező s becses r tőségét czen, 18

vezésére felkért ideiglenes elnök, — emelkedett szavakban köszönetet mond t. Wespriemi Gáspár urnak a megye jeles és közkedelmű alispánjának, vele együtt a megye több tisztviselőinek s mindazoknak kik feladatának ily fényes eredménnyel megoldásához segítőköztek és támogatni szivesek voltak.

A közgyűlés pedig a vármegye egyik legnépszerűbb és közszeretben részesülő bizottsági tagjának Zichy Géza grófnak mint a közügyekért lelkesedő és a magyar névnek külföld előtt is becstelget szerző buzgó hazafinak, hálás köszönetét nyilvánította az egyetnek minden akadályok dacára való létrehozásáért és osztatlan bizalmának nyilvánítása mellett jegyzőkönyvíleg kívánta megörökíteni a nemes gróf érdemét az utókor számára követendő példá gyanánt.

Ezt követve a közgyűlés kitörő lelkesedéssel kérte fel Zichy Géza grófot az elnöki tisztágot tovább vitelére, — mely öszintén nyilvánosult közbizalmat elfogadva ez elnöki széklet elfoglalta; emelkedett szavakban biztositván az egyetle, érdekeinek továbbra is a lehető legmelegebb odaadással leendő előmozdításáról.

Alelnökségre a közgyűlés osztatlan bizalma a megyét bölcsestől párosult tapintattal kormányzó és köztiszteletben álló alispánját tek. Wespriemi Gáspár urat öhajította; azonban a megye kormányzatával járó terhes elfoglaltatását és előre haladt korát hozván fel okul a közbizalmat a közgyűlés több-zór megújuló kérélmé dacára azon i g e r e t t e l k ö s z ö n t e meg, hogy az egyetlet működésében minden készséggel fogja támogatni. Kívánjuk hogy a megyénknek; ez évei dacára fiatal erélyel a kor színvonalán haladó derék alispánja ezen ígértét még nagyon sokáig megtarthassa.

Az alelnökségre a választás folytatván; Lukács Dezső és Csapó István urak választottak meg, kiknek a közügyek körül szerzett érdemeik mellett kellő biztosítékok nyujtanak.

A választmány a következő tagokból állított össze: Wespriemi Gáspár, Ferenczy Elek, Kovács István, Rácz Gyula, Fischbein Ignác, Czeglédy Lajos, G. Tóth Mihály, Szivós Géza, Oláh Emil, Kállay Imre, Lipovai, Zlinszky Béla, Horvát Kálmán, Bogdán Gábor, ifj. Ványi Sándor, Szöllőssy Imre, Várhelyi István, Kasztli László, Bachrach Gyula, Leedig Menyhért.

A legfényesebb eredményt és sikert kívánjuk az ifjú hazafiak egyetnek.

S z i n h á z .

Két érdekes estéje volt színházunknak a karácsony ünnepek alatt. Mindkét este népszimnű került színpad. Hétfőn Rátkay „Toborzás”-a. E népszimnűnek alig-alig van valami kis cselekménye, de érdekes alakjai, jó nyelvezte és néhány új jelenete miatt több helyen szívesen tapsolt a közönség. A 48-as időkben játszik a darab. A toborzás, majd a háború utáni csüggedés, szépen vannak bemutatva, bárha nem ezek képezik a darab főbb mozzanatait. A színház, mint karácsony első napján, rendezesen most is zsufoltság tele volt.

A szereplő színészek, egy-kettő kivételével, ismét nem tudták szerepeiket, a mit azonban nem vehetünk oly szigorúan, mert hisz előtte való nap színészeink is családi örömeinek engedtek át minden idejüket. V a d n a y Vilma k. a. tizről pattant ügyes paraszat leány volt és gyujto l anggal enekelt. N e m e t h k i t ü n d ő n alakított. Jó szerepeik voltak még Dancz Nina, Latabár, Boránd, Egri és Csátrának.

„A toborzás” még többször előadható lesz nálunk is; a s z i n l a p s z e r i n t : „A toborzás, Rátkay Lászlónak eredeti népszimnűje, dalokkal és táncokkal, a budapesti népszimnűben folyvást műsoron van.”

Tegnap „S z i g e t i J ó s e f ” eredeti népszimnűje; „Csizmadia, mint kísértet”, énekekkel és táncokkal” került színpad.

A színház ismét szépen megtelt és ez este a szereplők teljes elismerésre méltóan játszottak. Különösen N e m e t h , B o r a n d , F o l t e n y i n é és K r e c s a n y i n é alakítottak jól emzeten. B o r a n d ismét tanúságát adta kiváló ügyességének. A „Toborzás”-ban rendezett táncza is rendkívül hatást tett, s így mint balletmester is, h e z a g y p t ö l h e l y e t t ő l t e b e s z i n h á z u n k n a l . Használható jó színész; ha idő előtt el nem bízza magát, sokra viszi.

N a p i h i r e k .

— Társas estély orsz. képviselőink tiszteletére. Meghívás! Az ünnepi napok miatt ez időszakra az országgyűlés üléseit felfüggesztvén **Kiss Lajos** és **Kőrösi Sándor** országgyűlési képviselőink körükbe érkeztek. Alkotmányos államban, a képviselők rendszerről önként folyik az, hogy a választók és a képviselők folytonos összeköttetésben legyenek egymással. Alulírottak ez okból folyó évi december h 3 0 - i k n a p j á n e s t e 7 ó r a k o r a B i k a v e n d é g l ő é t t e r m e n b e n t á r s a s e s t é l y t r e n d e z z ü n k , s a k e d r e z ő l k a l m a t t a r r a h a s z n á l a n d j u k f e l , h o g y a z o t t m e g j e l e n ő k é p i s e l ő k k e l k ö z v e t l e n ű l é r i n t k e z z ü n k . F e l h í v j u k t e h á t a v á r o s u n k b a n l é t e z ő s z a b a d e l v ű p á r t m i n d e n t a g j á t , h o g y b e c s e s m e g j e l e n é s e v e l a t á r s a s e s t é l y j e l e n t ő s é g é t e m e l n i m é l t ö z t a s s é k . K e l t D e b r e c e n , 1882. decz. 27. A d e b r e c z e n i

s z a b a d e l v ű p á r t i n t é z ő b i z o t t s á g a .

— **Fehér karácsonyunk volt.** Fehér vagy fekete é a karácsony, ez a kérdés mindig töprengésekre szokott okot adni. Vasárnap még volt okunk aggódni, hogy: „fekete karácsonyunk lesz”, de végre vasárnap éjjel és hét-főn engedett a hideg és az ólomszín felhőkből sűrűen hullott a vidám, tánczó hópihe s rövid idő alatt befőtte fehér burkával a házakat, az utcákat, a fákat, mindent. Talán nem is igaz, de úgy tetszett, hogy ez a kis hó egészen fölviáryozta a karácsonyi ünnepek örömei elé menő közönséget. Nagyobb tömegben jártak a járkálók, vidámbb, hangosabb, derültebb csevegés, s a város utcáin hullámzott olyan néptömeg, hogy hasonlóra, nagyságban, alig emlékezhetni ebben az esztendőben. Vasárnap még telve volt minden bolt s szünnetel az alkudozás; a játékkereskedések, bazárok, nagy rakományok körül egész tolongás, s a „pudli” mellett csodát mivel pár pillanat alatt, a mennyit egy vevőre szentelhetni, az áruló segéd rábeszélő, dicsérő s alkut gyöngéd méltatlankodással visszautasító szöbösséggel. Az est az ajándékok öröm-estéje volt. Mindenütt, a hol csak egy kis jőlet van, ragyogtak a karácsonyfa apró gyertyácskái, aranyos diói, színes papírszalagjai s a gyermekszobák megteltek a kisdedek vidámságával, új játékszerekkel, képes könyvekkel s a szűlők boldogságával. A családok a szeretet, a gyermekek öröm ünnepe, ezuttal három álló nap tartott. A templomok mindig telve voltak hívőkkel. Szeretettel és a szívek melegeivel köszöntött be a nyájas ünnep a természet zord évszaka között.

— **Szalay József** nagybecskerekeli lelki pásztor a legközelebb mult egy hónap alatt a Nagy-Kunsgót és környékét járta be, egyháza érdekében, hol igen meleg fogadtatásban részesült s buzgó adakozó lelkekre talált. Kis-újszálláson gyűlt 500 frt körül, Turkeven 301 frt, Török-Sz.-Miklóson 200 frt körül, Karcagyon 185 frt, Kunhegyesen 187 frt, Madarason 160 frt, Tisza-Roffon 52 frt. Szép tanúbizony-sága ez a magyar reformátusság buzgó áldozó készségének.

— **Debreceni volt főrabbihoz,** Lipschitz-hez, ki most abauj-szántói rabbi, Renan Ernő híres francia tudós a t i z s a e s z l á r i e s e t ű g y e b e n a k ö v e t k e z ő l e v e l e t i n t e z t e : „Páris, nov 16. Mindama ragalmak közt, melyek a gyűlöletnek fanatizmusnak tápot nyujtottak, bizonyára az a legképteleubb, mely a zsidókat gyilkos tettek elkövetésével vádolja oly cézből, hogy anyagot nyjerenek véres szertartásokhoz. Egyik legjellemzőbb vonása a zsidó vallásnak, a vének, mint emberi tápszernek eltiltása. Ezen elővigyázati rendszabályt, mely alkalmas volt bizonyos korszakban az élet tisztelben tartását kelteni fel, rendkívül lelkiismeretességgel követte a zsidóság meg a polgárosodás azon korszakaiban s állapotában is, midőn az felette terhes volt; s most állítják azt, hogy a jámbor zsidó, ki inkább éhen hal s vértanuságot szenved, semhogly oly husrabarot enne meg, mely nincs a vértől tisztára mosva, vallásos etkezés alkalmával vérell táplálkozik. Ez szörnyes bűntudás! Meg vagyok róla győződve, hogy az állítólagos veres husvéti étkezésekre vonatkozó elbeszélések közül egyetlenegynek sincs tényleges alapja. Ha ily büntény elkövetett volna, nemcsak azt kellene mondani, hogy a nyomorult, ki azt tevő, megszögte a zsidóság minden szabályait; én meg tovább megyek s nem hiszem, hogy maga a büntény valaha elkövetett. Az emberi képelet nagyon természetesen a rágalmazás terén. A mese ama retjéles lakomáról, melynekél embevert fogyasztanak, minden időben kisegítő fegyver volt azok ellen, kiket tönkre akart tenni a vak előlélet. E r á g a l o m a k e r e s z t y é n e k s a j n a l a t r a m é l t ő d o z e s é n e k v o l t e g y o k a , p e d i g i l y g o n o z t e t t s o h a n e m s z e n y e z t e b e a k e r e s t y é n e k s z e r e t e t - l a k o m á t . E p e n o l y á r t a t l a n o k a z s i d ő h u s v e t o k i s . M é l t ő l e n n e a k e r e s t y é n s e g h e z m e g a k a d a l y o z n i , h o g y m á s o k e l l e n z s á k m á n y o l t a s s é k m o s t k i e g y á l z a t o s h a z u g s á g , m e l y m i a n t a n y i t s z e n v e d t e k z e d t e b e n a k e r e s t y é n e k . R e n a n E r n ő .”

— **Vadnay Vilma** jutalomjátékára ma este „Üdvöske” került színpad; a jutalmazott Betti n á t f o j g a j á t s z a n i . — U g y h a l l j u k , h o g y a k e d v e l t s z i n e s z ű n ő m a n a g y k i t ű n t e t e s e k n e k l e s z r e s z e s e . L e s z v e r s h u l l á s i s ; e g y p e l d á n y k e z ű n k b e j u t o t t a z t h i s s z ű k , h o g y n e m k ö v e t ű n k e l h i b á t , h a e l ő r e i s k ö z ű l j u k a z t ; a v e r s i g y h a z i g k :

Isten megáldott mind a két kezével!
Györngyös uton szent tüze vezérel,
Szivedben érzes, lágy dal ajkadon,
Nemes szeretység trónul arcodon,
Bubánatunk elúzi éneked —
Órök mosoly legyen az életed! —

— **A koldusok karácsonya.** A helybeli ref. isptályban levő 156 elaggott szegény számára Bisutka János a karácsonyi ünnepekre egy egy kalácsot és fel meszely bort, Bisutka Gábor 5—5 krt, és Leblovics János pékmeister szintén egy egy kalácsot adott. Ma három ispotályi szegény jelent meg szerkesztőségünkben, hogy ez adakozásokat nevükben köszönjék meg. Mi szívesen mondunk köszönetet a dicséretre nem szoruló nemes tettért.

— **Somló Sándornak** szintársulatunk e jeles fiatal színésznének ki a közönség osztatlan szeretetét bírja a jövő héten lesz jutalom- játéka, mely alkalomból a jutalmazandónak költői nyelven írott „S i r i u s , R ó m a d a l n o k a ” című tragoédiája került színpad. E mű a tavalyi acad. pályázaton első helyen aratott dicseletet.

— **Hymen Abaffy** Jenő kir. kateszteri mérnök jegyet váltott Csúrkai János városi aljegyző új kedves mostoha leányával Czabán Irma kisasszonnyal.

— **Postaügy.** Folyó és November 4-én 186 szám alatt, Schrader Karoly Adelaidéba (Ausztria) címzett ajánlott levél feladója, a helybeli m. k. posta hivatal főnökségél megjelenni sziveskedjék A m. k. posta hiv. főnökség.

— **Egy szegény izr. tanuló flu,** ki az első gimnasiumba jár és jeles előmenetelű, — nagy szegénysege miatt nem tudja tandját fizetni. Felhívjuk izr. polgártársainkat, hogy e tanulni vágyó fiatal gyermek számára legyenek szivesek valami csekélységet adományozni. A gyűjtést szerkesztőségünk a legnagyobb készséggel a kellő hel re juttatja.

— **Hirdetőinket,** különösen a helybeli felhívjuk, hogy a mennyiben a karácsony elmulta után hirdetések szövegeit megváltoztatni akarják, azt szerkesztőségünkkel tudatni sziveskedjenek. Hirdetéseket igen mérsékelt árt fogad el lapunk kiadóhivatala.

— **Keresztények a zsidók mellett.** A tiszta-eszlári bünygy felmerése óta folyton hangoztatott vád az, hogy a zsidók rituális gyilkosságok követtek el. Lipschitz szántói rabbinus keresztény teológiai fakultásoktól, püspököktől és tanároktól kért bizonyítványokat, melyek most egy füzetben összegyujtva jelentek meg Berliuben. A zsidók ellen emelt vádak alaptalanságát, hogy tudniillik rituális czélokra keresztényverre van szükségök, tekintélyes keresztény hittudósok bizonyítványai mutatják ki, így p. o. az amsterdami, kopenhági, leidei, utrecht egyetem teológiai fakultása, a fuldai püspök, a bonni püspök, továbbá több hittanár, dr. Delitsch Lipscebén, dr. Dillman Berliuben, dr. Ebers György Lipscebén, dr. Kalkar K. H. Kopenhágában, dr. Mery A. Heidelbergben, dr. Müller Alajos Graczbán, dr. Müller Frigyes Bécseben, dr. Nöldecke Strassburgban, dr. Siegfried Karoly Jenában, dr. Sommer Königsbergben, dr. Wünsche Drezdában stb. Végül a füzet a Budapestben tartott orsz. rabbi-értekezletről kibocsátott ismert felhívást tartalmazza.

— **Hol a feleség?** Regényes alapu közövényt küldöttek szét a hatóságokhoz Orleansból. Bizonyos Jean Mistral keresi feleségét, kit tőle szülei elszakítottak. Jean Mistral egy gazdag orleansi család fia volt. Negyvenöt éves elzött Posenban utazván, Harska grófné házában megismerkedett Dombrovszka kisasszonnyal, a grófnő barátójával s elvette, a nélkül, hogy szüleinek engedélyét megnyerte volna. Mikor Jean Mistral bemutatta szüleinek feleségét, ezek nemcsak hogy nem fogadták őt el, hanem semmissnek jelentettek ki házasságát, mivel huszonöt éves kor előtt nem volt szabad megnősülnie; s a fiut több orvos bizonyítvány alapján az örültek házába zárták. A fiatal ember nem örült meg a tébolydában. Szülei meghalván, kieresztették s átvette mintegy negyven millió frankra ruví örök-égét. Mi lett feleségéből s egyetlen fiából, nem tudja. A nőnek egy testvére állítólag még el Posenben.

— **Mai számunkhoz mellékelve** veszik olvasók a Franklin társulat kiadásában megjelölő hírlapok előfizetési felhívását. Ez utóbbiak között a legregibb az immár 50-ik évfolyamát elő „Vasárnapi Ujság”, mely nagy képes hetilapnak, az olvasó közönség e kipróbált házi barátjának, jóvőre legjobb ajánlása, képeinek évről-évre szaporodó száma és szebb kivitelemellett, kiváló irodalmi erők által kiállított, folyvást növekedő változatos tartalma, mely teljesen fölölegessé teszi a magyar közönségnek hasonló külföldi lapok járátását; míg társalapja, a „Politikai Ujdonások” a politikai heti események gondos és lu összeállítását adja s képes gazdasági mellékklappal van bővítve. — A „Képes néplap” a legolcsóbb hetilap, a kevésbé vagyonosok vasárnapi ujsága, tanulságos és mulatózó tartalommal, s a politikát tárgyaló rendez rovatval; ezek kiegészítője a „Világkronika” című képes melléklap, mely eddigi rovatai mellett újvetőt kezdve nagyobb elbeszéléseket és regényeket is fog közölni, s a mely hetiközönségek ép úgy, mint a „Képes Néplap”-nak ara féltve csak 1 frt. Ugyanez iv tartalmazza a „Jogtudományi Közlöny” szaklapnak előfizetési felhívását, továbbá a Franklin Társulat könyvkiadványainak jegyzékét.

Közgazdaság.

SERTÉSÜZLET.

Az első magy. sertésbizalás és kölcsönelőlegelőző részv. társulat jelentése.)

Budapest-Kőbánya, decz 23.

Heti átlag á r a k : magyar szedett 260 300kg nehéz 62—62½ krt, 220—260 kg. nehéz 60½—61½ krt, öreg 300 kg. felúli 59—59 kr vidéki sertések 56—58 kr, tranzitóban: szerbiai 54—60—, romániai 54—60 kron.

Takarmányárak. Tengeri uj 5.80—6 frt, árpa 6.60 frt.

Helybeli állomány: decz. 15-én maradt 60337 db.

Felhajtás:	
Alsó-Magyarországból hizott	3193 db.
„ makkos	89 „
Erdélyből	— „
Szerbiából	2077 „
Romániából	1341 „
Szeremségi	— „
A magyar államvasuton hizott	2917 „
„ „ makkos	1101 „

A vidékről	— „
A budai vámomnial	223 „
Hajón (szerémi)	— „
Összesen	72248 db.
Elhajtattott:	

Felső-Magyarországba	69 db.
Bécsbe	1217 „
Csehországba	276 db.
Bodenbachon át	869 „
Ruttkán	507 „
Dél-Németországba	— „
Budapesti fogyasztásra	3791 „
Kültekkekre	100 „
A budai vámomnial	— „
Kőbányai szalonatármelők	250 „
A m. államvaspályán	588 „
Összesen	7667 db.

Mar-ét	64581 „
A részvényszállásokban volt 13026 db.	
Az egészségügyi és tranzitó- szállásokban maradt decz. 16-án	8637 „
Elhhez felhajtattott:	
szerb sertés	2047 „
román sertés	1341 „
Összesen	12025 db
Elhajtattott	2373 „
Maradt	9652 db.

Az egészségügyi szemlénél jan. 1-től a mai napig 2776 db sertés a fogyasztástól elvonatott és technikai czelokra használtatott fel.

Zsiradók.

Disznósír. Az üzlet teljesen pang, egyrészt, mert a termelés jelentéktelen és a fogyasztás mére sem nagy. Néhány kisebb tétel adatolt el 76—76.50 frton és hordó nélkül 74 frton.

Szalonna. A forgalom alig érdemel figyelmet. I. min. asztali szalonna 68.50 frton, füstölt szalonna 74.50—75 forinton adatolt el kisebb tételekben.

Terményüzleti heti jelentés.

— Saját tudósításunk —

Budapest, decz. 23.

Buza: e héten gyengén kínáltott, de a vételkény is csak mérsékelt volt, azonban a hangulat szilárd marad. A forgalom körülbelül 60 000 mm. tehető; az árok a mult hetiekhez képest 5—10 kr. emelkedést mutatnak.

A mai jegyzések közelekezők; minőség suly: 77 78 79 80—81 k. tiszai vagy fehérme- gyei frt. 9.50—55 9.60—75 9.80—85 9.95—10. 10 bácskai 9.50—60 9.50—60 9.70—75 9.95 —10.05 pestvidéki 9.30—40 9.40—45 9.60—65 9.75—90 banáti 9.25—35 9.35—45 9.55—60 9.70—80 északmagyarországi 9.05—9.15 9.20 —9.30 9.40—45 9.45—65 Tavasz buza frt 9. —40—42.

Rozs kevés forgalommal; változatlan frt 7.—7.30

Árpa: kevés forgalommal; változatlan. takarmányi frt. 6.30—6.50 malata 7—8¼ serföld 8¼—9¼ helyben és állomásokon.

Zab: szilárd frt. 6.10—50. tavasz zab frt. 6.48—50.

Tengeri: nagyobb hozatalra olcsóbb és lanya frt. 5.60—90, május-juniusra frt 6.08

Káposztarepeze: augusztus-szeptemberre frt 13¼—13¾.

Liszt-ben: a hangulat lanyhuló, üzleti forgalom csökkenő, az árok általában véve 20 —40 krral olcsóbbak.

Korpa: változatlan. Finom korpa fl 3.90 —4.30.

Mai árjegyzések:

Liszt és korpa á r a k z s á k o t b e l e ű r t v e k ö v e t k e z ő k :

Sz.	O.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
19.40	18.80	18.40	18.—	17.20	16.10	15.20	
7.	8.	8½	8¾	9.	9. fin.	9.	9.
14.20	12.20	9.60	7.80	6.80	durva		
3.90—4.20							
3.80—4.30							

A fent jegyzett á r a k k i v e t e l n é l k ű l 100 kilónkék és itt átadva értetnek.

teljes tisztelettel

L o b m a y e r J . F .

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti lávratva

Budapest, decz 27. (Érk. d. u. 2 ó.) A szabadelvűpart újevkor testületleg tiszteleg a miniszterelnöknel. Beszédet Csáky László gróf tart. A képviselőház elnökénél pedig Ivánka Imre.

Bécs, decz. 27. (Érk. d. u. 2 óra.) A Habsburg-ház jubileuma alkalmából valamennyi tartományból ünnepekelyek jelentettek.

Kairo, decz 27. (Érk. d. u. 2 ó.) Arabi és társai a Ceylon szigetre száműzöttek

Roma, decz. 27. (Érk. d. u. 2 ó.) Simor elbueszotta a pápától és Jacobinitól.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

V. Bérlét C. Szám.

Csütörök, decz. 28-án:

A házasság rokkantjai.

Vigjáték 3 felv.

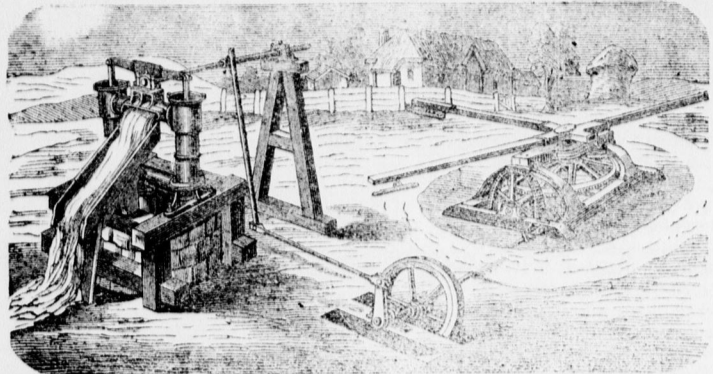

Felelős szerkesztő és kiadó **laptulajdonos Vértesi Arnold.**
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

AZ ELSŐ MAGYAR GÉP- ÉS TŰZOLTÓSZER-GYÁR, HARANG- ÉS ÉRCZÖNTŐDE.

WALSER FERENCZ

BUDAPEST, ROTTENBILLER-UTCZA 66.

ajánlja gyárának korunk igényeinek megfelelően berendezett vízművi osztályát az ármentesítő társulatok, a megyei és magán méréők urak gőzmalom- és gyártulajdonosok, a megyei és városi közhatalóságok

és a gazda közönség becses figyelmébe.

A szivattyú-gyár készít

ármentesítő, körfuró, bányaszivattyukat, házi és gazdasági kutakat,

váltakozik

GYAPJUMOSODÁK, VIZVEZETÉKEK, GŐZ- és ZUHANY-FÜRDŐK berendezésére

és minden

VIZMŰ-MUNKALATOKRA.

A gyár készítményeiért teljes jótállást vállal.

Kívánatra kölcsönvételek és képes árlapok díjmentesen bocsátatnak rendelkezésre

IGÉRVÉNYEK

az 1883. évi január 2-iki húzására

Hitelintézeti sorsjegyre

Főnyeremény: 150,000 frt.

5 frt bélyeggel.

Bécsvárosi sorsjegyre

Főnyeremény: 200,000 frt.

3 frt bélyeggel.

TRIESZTI SORSJEGYEK

50 krért.

Húzás január 5-én

Az iparegyesületi takarék és hitelintézetnél.

Kávé-import.

Nagy raktarunkból utánvét mellett ajánljuk

5 kilójával

Mocca valódi arab igen fin. és erős	6 ft 20 kr
Ceylon sötétke és illatos	5 " "
" gyöngy	5 " 40 "
Mendo igen finom	5 " 20 "
Java arany barna és illatos	4 " 70 "
Cuba sötétke, nagyszemű, erős	4 " 40 "
Campinas kek, finom, illatos	4 " "
Afr. Mocca igen erős	3 " 90 "
Campinas sárga nagyszemű	3 " 90 "
Santos zöld	3 " 50 "

Erhorn és Diercks,
Hamburg (Wilhelmplatz.)

Az ujév

alkalmából a következő valódi cs. kir. arany nyál

aranyozott cikkeket ajánlom:

1 uri láncz 3 frt 50 kr, 1 hölgyláncz 4 frt.

Uri gombfelszerelés 1 frt 80 kr, hölgy gomb

felszerelés 2 frt 20 kr, egy garnitúra, mely

áll egy broschból s egy pár legujabb divatu

fűgéből 3 frt 50 kr, 1 női karperecz 3 frt,

gyűrűk, valódi 6 karatos aranyból, Sumatra-gyém-

ántból, (a valódi gyémánttól meg nem külön-

böztethető) 1 darab 5, 6, 7, 8 és 10 frt. (Gyűrűk

nél az uj vastagsága egy kis papírszalaggal

közleendő.)

Minden postautánvét mellett küldetik.

Az összegnek postautánvánnyal való előle-

ges beküldése mellett — bérmentve! — Öt évi

jótállás.

Schack Gusztáv.

Első dísz-különlegességi árak székfűdési üzlete.

Prágában — Weinberge.

Levelezés magyarul, németül, francziául és

csehül.

Birtok árverés.

A néhai Molnár György hagyatéki

csődtömege és özv. Molnár Györgyné

közös tulajdonát képező mintegy 1000

holdnyi kiterjedésű nyír-béltéki birtokra

a november hó 22-iki árverésen tett leg-

magasabb ígéreten felül 10%-kal utó-

ajánlat nyújtatván be; új árverés ren-

deltetett el és ennek Nagy-Kállóban a

kir. járásbíró-ság hivatali helyiségében

leendő megtartására határ napul a jövő

1883-ik évi január hó 4-ik napjának

délelőtti 10 órája tüzeltett ki.

Kikiáltási árul szolgáló az utó-

ajánlatban már megígért 45112 frt, —

mely összegnek alóli ígéret természetee-

sen el fogadtatni nem fog.

A részletes feltételek tárgyában fel-

világosítást ad

Dr. Kemény Mór,

tömeggondnok.

Debreczenben, Piacz-u. 1899.

Dr. Fáykiss

Szepesi kárpát-növény-kivonata.

Egy üveg használati utasítással 75 kr.

Szepesi kárpát-növény-cukorkák.

Egy skatulya használati utasítással 35 kr.

Szepesi kárpát-növény-theha.

Csomag használati utasítással 25 kr.

Mell- és tüdőbetegeknek!

Felgáti és katonai orvosok által a legjobb siker-

rel használtattak és ajánlottak köhögés, hurut, re-

kedtség kö-hurut, (szmár hurut), nátház (influenza),

szűkület, lelegzeti bajok, oldalszurás, kifejtett to-

rok-gyulladás, tüdő-gyulladás és egyéb kimerítő és gyen-

gítő betegségeknél. E gyógyszerek valódi minőségben

kapható magánál a készítőnél.

Fáykiss József, gyógyszerész. Temesvárott (Jó-

zsefváros.) továbbá: S-A. Újhegyben: Reichard testvé-

rek — Nyíregyháza: Szopko gyógyszerész. Budapesten:

Török József gyógyszerész. — Miskolcon: Dr. Cráthy

Szabó gyógyszerész. — DEBRECZENBEN Dr. Rothschnek

Emil és Tamásy Károly gyógyszerésznél.

6145/1882.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. tszék. mint tkvi.

hatóság részéről közhírré tétetik, hogy

a kir. kincstár végrehajthatónak Nagy

Gábor s társai végrehajtást szenvedők

ellen 997 frt. tőke követelés iránti vég-

rehajtási ügyben a debreczeni 2545 tjkv-

ben 1869 nép sor számú házastelek s on-

dódi földjének % része, továbbá a 4979

hrsz. postakerti szőlő egészen, a debre-

czeni 2546 sz. tjkvben 1870 nép sor

számú házastelek s ondódi földjének

ugyszintén ujosztási földjének % része

6503 fr. 5 kr. kikiáltási árban 1883 évi

január hó 25-napján délelőtt 9 órakor a

kir. tszék árverési termében megtartandó

nyilvános árverésen a megállapított ki-

kialtási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az

ingatlanok kikiáltási árának 10% kész-

pénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42.

§-ában jelzett árfolyammal számított ova-

dékképes papírban a kiküldött kezéhez

letenni.

A többi feltételek a tszéknel valamint

a községi előljáráságnál megtekinthetők.

Kelt Debreczenben a kir. törvény-

szék mint telekkönyvi hatóságnak 1882

október 23-án tartott üléséből.

Szögyény

elnök

Bay

jegyző.

S ó s - borszesz

Bárvárt Karolytól

valódi minőségben, eredeti árakon kapható Debreczenben

CSANAK JÓZSEF kereskedésében

mint egyedüli főraktáramban:

Ezen hatóságilag engedélyezett kitűnő háziszser, mely a sze-

gedi országos kiállításon érem éremmel a székesfehérvári kiállítá-

son ezüst éremmel lett kitüntetve, különösen jó gyógyhatást eszközöl:

reuhma, csusz, szaggatás, fagy s, fej, fog, és fülfájdalmak s szem-

gyuladással, ezenkívül fogtisztító szerül is igen ajánlható, a meny-

nyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti s a szájából

minden kellemetlen szagot eltávolít.

Utánzások meggátlása vé-

gett alább látható czimlapomat

mely minden egyes üvegre ra-

gasztva van, a budapesti keresk-

kamaránál 100/1875 szám alatt

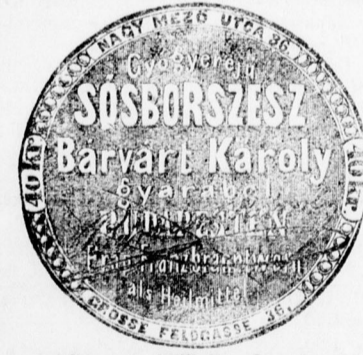
mint védjegyet bekebelez-

tettem.

tisztelettel

BÁRVÁRT KÁROLY.

Budapest IV. ker. Nagymező-utca.

e védjegyet különös figyelembe-
vételre ajánlom

Electro Homöopathia.

Az új Electro homöopathiai gyógyszerek. — melyek minden neven nevezhető ba-
jok gyógyítására használtatnak — hatás tekintetében minden eddigelé ösmert gyógy-
rendszert felülmúlják.

Kimerítő tankönyv 2 frt.

Központi raktár: Santer A. hasznoszenyi központi gyógytára Genfben.

Magyarországi főraktár: Dr. Wagner D. gyógytára Budapesten a „Palatinus-

hoz” váci-körút 17-ik szám.

Rendelő orvos: Dr. Fleischmann A. Csorvás, Bekésmegye.

A tisztelt fogyasztó közönség szives figyelmébe ajánljuk!

Hazai-kávé

1/2 és 1/4 kilós ládácskákban és kerek diszes

csomagokban

legjobb, legtisztább és e szerint legolcsóbb

kávépótalmány

Raktárak az ország minden nagyobb fűszerüzleteiben I. magyar csokoládé, pót- és fűg-kávé

gyár Budapestén

Árjegyzék kívánatra bérmentesen küldetik.

Fűgokivonat

1/4 és 1/2 kilós diszes csomagokban

legjobb olaszfűgéből gyártott

FŰGKÁVÉ-PÓTOLMÁNY.

A legjobb SZIVARKA PAPIR LE HOUBLON

Francia gyártmány utánzásoktól óvatik!!!

E szivarkapapír csak akkor valódi, ha minden lép LE HOUBLON he-
lyezett magán Lordja és minden
kárton az alatt látható védjeggyel
és aláírással van ellátva.

Kapható helyben: Baum Miksánál.

Az „István” gőzmalom gépműhelyében

mindennemű házi és gazdasági

gépek kijavitása, összeállítása,

esetleg ujaknak jutányos és

gyors készítése felvállaltatik.